

Publiekssamenvatting maandanalyse geurhinder IJmondregio

Februari 2021

Introductie

De provincie Noord-Holland, Tata Steel en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) willen beter inzicht krijgen in de geuren en hun bronnen die overlast geven in de IJmondregio. Daarvoor delen de provincie en Tata Steel een deel van hun eNose-netwerk met elkaar om zo meer gegevens te hebben. Met de hiermee verkregen grotere dataset proberen wij te onderzoeken of er een relatie te vinden is tussen de binnengekomen klachten en de signalen van de eNoses. Deze samenwerking is een pilot voor de duur van één jaar. De samenwerking is op 1 mei 2020 ondertekend door de provincie Noord-Holland en Tata Steel.

Wat gaan we doen met de kennis?

Met de analyses willen we bronnen van geurhinder opsporen en onder welke omstandigheden die tot klachten leiden. Met deze informatie kan gezocht worden naar oplossingen om de hinder te verminderen. Ook willen we monitoren of bepaalde bronnen onevenredig veel klachten veroorzaken.

Oplossingen kunnen bijvoorbeeld aanpassingen zijn in de werkwijze van productieprocessen of het tijdelijk staken van werkzaamheden tijdens ongunstige weersomstandigheden.

Wat is een eNose?

De eNose is een meetinstrument met daarin vier sensoren die veranderingen in de samenstelling van de lucht waarnemen. In veel industriële omgevingen kunnen allerlei (chemische) stoffen in de lucht vrijkomen tijdens reguliere werkzaamheden en bij incidenten. Deze emissies zijn in beeld te brengen door de inzet van eNoses, elektronische neuzen. De eNoses signaleren geen specifieke stoffen, maar veranderingen in de samenstelling van de buitenlucht.

Waar bestaat het netwerk uit?

Op dit moment heeft het project een eNose-netwerk, bestaande uit 33 vaste eNoses (8 van Tata Steel, 25 van de provincie Noord-Holland), vier windvanen en een weerstation voor het bepalen van windrichting en -snelheid. Het bedrijf Comon Invent levert en beheert de eNoses. Comon Invent en Tata Steel doen in samenspraak met de ODNZKG de analyse van binnengekomen klachten.

Analyse februari 2021

Dit maandverslag geeft een overzicht van de klachten die zijn binnengekomen en de analyse van de belangrijkste alarmeringen van eNoses in de IJmondregio in de maand februari 2021.

Rapportages

Maandelijkse openbare rapportages geven de resultaten van de analyses van de eNose-data en de binnengekomen klachten. Openbare kwartaalrapportages gaan in op de trends in de analyse.

Klachtenoverzicht

In de maand februari 2021 zijn via Tata Steel, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en burgerinitiatief Stofmelder in totaal 178 klachten ontvangen. De drie dagen met het grootste aantal klachten (top-3 klachtendagen) in de maand februari 2021 zijn (zie tabel 1):

- 1) 24 februari: 29 klachten;
- 2) 22 februari: 25 klachten;
- 3) 23 februari: 19 klachten.

Tabel 1: Top 3 klachtendagen.

Aantal klachten	Datum	Locaties waar de klachten vandaan kwamen	Windrichting	Mogelijke bronnen
29	24-02-2021	Wijk aan Zee (29)	Draaiend van zuidwest naar noord naar west	KGF2 (28), Niet te duiden (1)
25	22-02-2021	Wijk aan Zee (24), Castricum (1)	Zuidwest	KGF2 (23), KGF1 (1), Niet te duiden (1)
19	23-02-2021	Wijk aan Zee (18), Beverwijk (1)	Zuidwest	KGF2 (18), KGF1 (1)

De klachten kwamen op alle drie de dagen met name uit Wijk aan Zee. De data voor de verzamelde klachten zijn aangeleverd door Tata Steel en komen overeen met de klachten die de OD NZKG eveneens heeft binnengekregen.

Tabel 2: Overzicht aantal klachten per woonplaats.

Woonplaats	Aantal klachten
Wijk aan Zee	159
Beverwijk	5
Ijmuiden	5
Heemskerk	5
Castricum	2
Haarlem	1
Santpoort-Zuid	1
Totaal	178

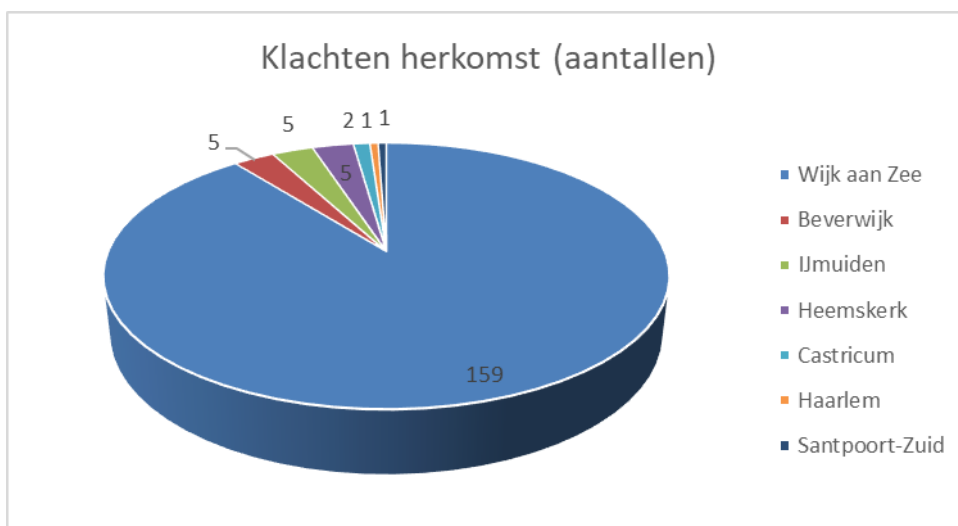
Om de mogelijke bron van de ervaren geurhinder te bepalen, kijkt Comon Invent naar de eNoseregistraties, de binnengekomen klachten en de windrichting. De analyses die Comon Invent uitvoert om de mogelijke bron te herleiden, onderzoeken zij verder met gebruik van de data van Tata Steel's eigen eNoses (die op het Tata-terrein staan).

De analyse duidt op Kookgasfabriek 2, batterijen, de mogelijke bron voor de meeste in februari ingediende klachten. Daarnaast waren er ook een aantal klachten over de Kookgasfabriek 1, batterijen, Oxystaalfabriek 2, Harsco en Koudbandwalserij 2, beitsbaan.

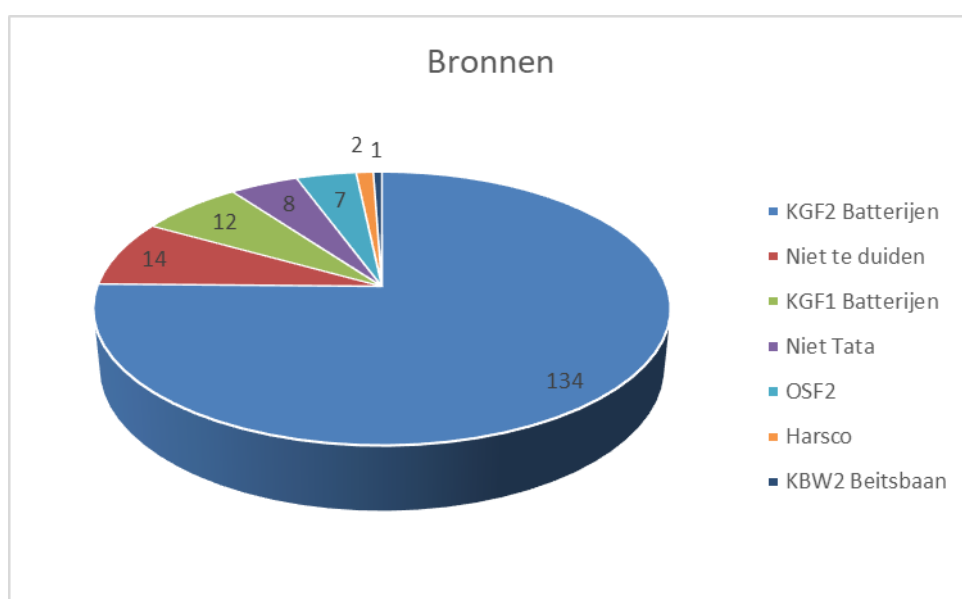
Tabel 3 geeft een overzicht van vermoedelijke bron van de geurhinder van de binnengekomen klachten. De herkomst van de klachten en de mogelijke bronnen van geurhinder zijn ook verhoudingsgewijs weergegeven in Figuur 1 en 2.

Tabel 3: Mogelijke bronnen van geurhinder voor de maand februari, volgens analyse van Comon Invent.

Mogelijke veroorzaker	Aantal klachten
Kookgasfabriek 2 (KGF 2) Batterijen	134
Kookgasfabriek 1 (KGF 1) Batterijen	12
Oxystaalfabriek 2 (OSF 2)	7
Koudbandwalserij 2 (KBW 2) Beitsbaan	1
Harsco	2
Niet Tata	8
Overig	14
Totaal	178

Figuur 1: Taartdiagram herkomst klachten.

Figuur 2: Taartdiagram mogelijke bronnen van de geurhinder, naar aantal klachten.

Windrichting

Samen met de eNose-registraties en de windrichting (en –snelheid) kan je achterhalen wat de mogelijke bron was van de geurhinder op een bepaalde locatie. Deze maand waren de dominante windrichtingen oostzuidoost (112,5°) en zuid tot zuidwest (180 – 225°). Deze windrichtingen betekenen dat de gebieden waar de geur vooral heen waaide naar zee en Wijk aan Zee was. Tabel 1 geeft weer dat Wijk aan Zee de locatie was, waar in de maand februari de meeste klachten vandaan kwamen, met name van beide Kookgasfabrieken.

Overzicht eNose registraties

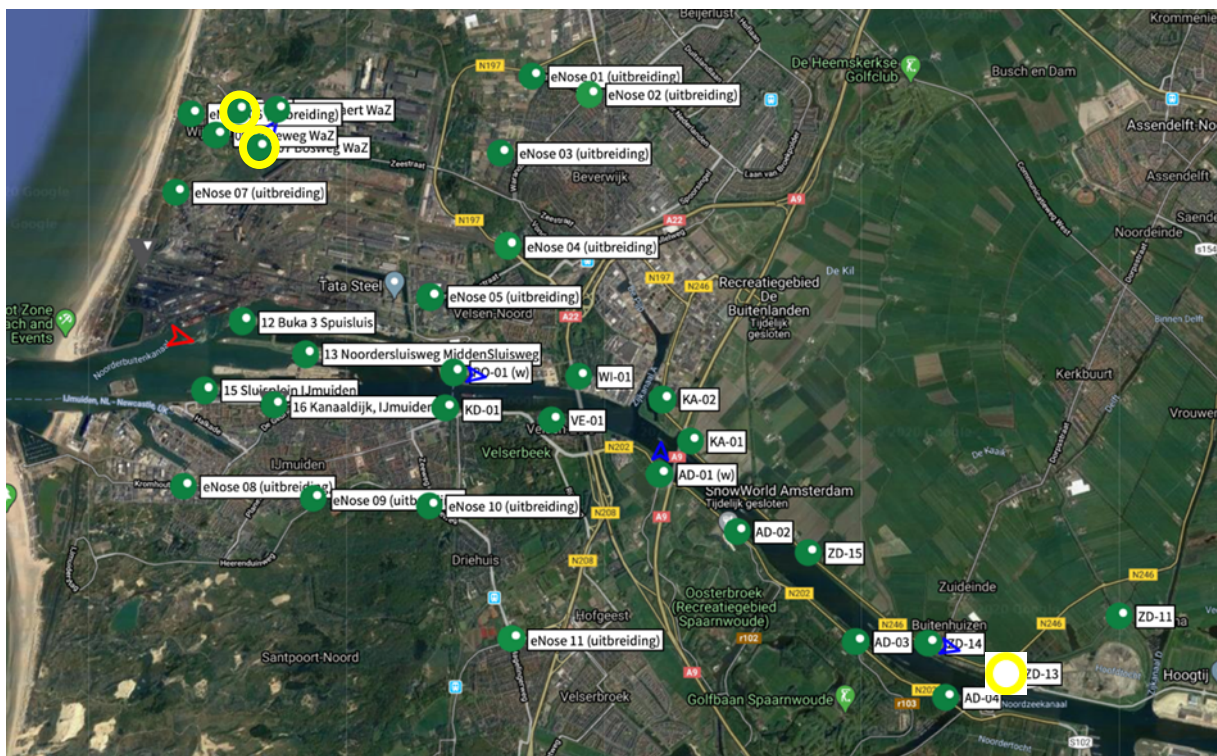
Verhoogde waarnemingen op eNoses geven aan dat er een relatief grotere hoeveelheid van een stof of een mengsel van stoffen in de lucht aanwezig is. Een overzicht van de locaties van de 33 eNoses die meedoen aan dit project is te zien in Figuur 3.

Tabel 4 geeft een overzicht van de drie eNoses met het hoogste signaalniveau in de maand februari 2020. De eNoses genaamd "15 Sluisplein, IJmuiden"(2x) en "04 (uitbreiding)" en ZD-13 (2x) hadden het grootste aantal waarnemingen boven de ingestelde signaleringsgrens. In Figuur 3 zijn de locaties aangegeven van de 3 eNoses met de meeste waarnemingen boven de ingestelde signaleringsgrens.

Op 1, 13 en 11 februari was sprake van een oostelijke windrichting. Tijdens de perioden waarin de verhoogde meetsignalen op eNose "04 (uitbreiding)" en "ZD-13" geregistreerd werden, zijn géén klachten binnengekomen, die gerelateerd konden worden aan Tata. Op 1 februari werden de verhoogde meetsignalen op eNose "04 (uitbreiding)" veroorzaakt door een defect van de eNose. Gezien de windrichting lag de bron van de verhoogde signalen op 13 en 11 februari waarschijnlijk op stortplaats Nauerna.

Tabel 4: Top 3 met overzicht van de eNoses met meeste waarnemingen boven de ingestelde signaleringsgrens in de maand februari.

eNose	Aantal minuten boven de gestelde signaleringsgrens	Datum	Windrichting	Correspondeert met klachten?
04 (uitbreiding)	254	01-02-2021	Oost	Nee
ZD-13	194	13-02-2021	Oostzuidoost	Nee
ZD-13	95	11-02-2021	Oostzuidoost	Nee

Figuur 3: Locaties van de eNoses die meedoen aan dit project. In het figuur zijn de 3 eNoses met de meeste verhoogde waarnemingen in de maand februari geel omcirkeld.

Conclusie

- Er zijn in de maand februari 2021 in totaal 178 geurklachten ontvangen.
- De Kookgasfabriek 2, batterijen was de belangrijkste bron van geurhinder in de maand februari.
- De overheersende windrichtingen in februari (zuidwest en oostzuidoost) komen overeen met de plaats waar de meeste klachten vandaan kwamen (Wijk aan Zee) en de plaats waar de meeste verhoogde meetwaarden werden geregistreerd (ZD-13)
- De top-3 klachtendagen komt, niet overeen met de top 3 dagen met de meeste verhoogde meetwaarden.